Ahilik De?erleri Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Ahilik De?erleri Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=16319

ARABPSYCHOLOGY.COM

Özet

Ahilik De?erleri Ölçe?i, **Ahilik** te?kilat?n?n köklü ahlaki ve mesleki prensiplerini modern ba?lamda ölçmek amac?yla geli?tirilmi? bir psikometrik ölçek türüdür. 2017 y?l?nda Ye?il ve Aslanderen taraf?ndan geli?tirilen bu ölçek, özellikle bireylerin i? ya?am?nda ve sosyal ili?kilerinde sergiledi?i Ahilik ruhuna uygun davran?? ve inanç sistemlerini belirlemeyi hedeflemektedir. Ölçe?in geli?tirme süreci, kapsaml? bir geçerlik ve güvenirlik çal??mas?n? içermektedir.

Bu çal??ma, Ahilik kültürünün temelini olu?turan dürüstlük, cömertlik, misafirperverlik ve helal kazanç gibi de?erlerin ölçülebilir boyutlar?n? ortaya koyarak, kültürel de?erlerin psikolojik de?erlendirmesine önemli bir katk? sunmaktad?r. Ölçek, özellikle e?itim, i?letme ve sosyal bilimler alanlar?nda Ahilik de?erlerinin günümüzdeki etkisini incelemek için tasarlanm??t?r.

Anahtar Kelimeler

Ahilik, Ahilik De?erleri Ölçe?i, Psikometri, De?erler E?itimi, ?? Ahlak?, Sosyal De?erler, Ölçek Geli?tirme.

Yazarlar

Rü?tü Ye?il, Mehmet Aslanderen

Amaç

Ahilik De?erleri Ölçe?i'nin temel amac?, bireylerin Ahilik felsefesinden kaynaklanan temel etik ve ahlaki de?erlere ne ölçüde sahip oldu?unu ve bu de?erleri günlük ya?amlar?nda ne s?kl?kta uygulad???n? belirlemek üzere standart ve bilimsel bir araç sunmakt?r. Bu amaç do?rultusunda, ölçe?in kültürümüzdeki köklü bir de?er sistemini modern sosyal bilimler metodolojisi ile analiz etmesi hedeflenmi?tir.

Ölçek, ayr?ca Ahilik de?erlerinin farkl? demografik gruplar, meslekler veya e?itim düzeyleri aras?ndaki da??l?m?n? kar??la?t?rmal? olarak incelemek isteyen ara?t?rmac?lara sa?lam bir temel sa?lamaktad?r. Ölçe?in geli?tirilmesi, Ahilik de?erlerinin pedagojik ve kurumsal ortamlarda te?vik edilmesi ve ölçülmesine yönelik çal??malara zemin haz?rlam??t?r.

Yap?

Ölçek, Ahilik gelene?inin temelini olu?turan çok boyutlu de?erler sistemini ölçmektedir. Bu yap? genellikle i? ahlak?, sosyal sorumluluk, dürüstlük, cömertlik, mesleki yeterlilik ve e?itlik gibi ana temalar? içermektedir. Ölçek, bu de?erlerin bili?sel, duyu?sal ve davran??sal boyutlar?n? ele

ARABPSYCHOLOGY.COM

alarak Ahilik de?erlerine olan ba?l?l???n derinli?ini ve kapsam?n? tespit etmeyi amaçlamaktad?r.

Ölçe?in ölçtü?ü temel boyutlar?n, Ahilik kültürünün özünden gelen ve tarihsel olarak bilinen "iyi insan", "iyi kom?u" ve "iyi esnaf" olma prensipleri etraf?nda ?ekillendi?i varsay?lmaktad?r. Bu yap?, sadece bireysel dindarl??? veya sosyal normlara uymay? de?il, ayn? zamanda mesleki etik ve toplumsal dayan??may? da kapsamaktad?r.

Geçerlik

Ölçe?in geli?tirme çal??mas?nda (Ye?il & Aslanderen, 2017), Ahilik de?erlerini ölçme yetene?ini kan?tlamak için çe?itli geçerlik yöntemleri kullan?lm??t?r. Bu yöntemler aras?nda yap? geçerli?i ve kapsam geçerli?i çal??malar? yer almaktad?r. Yap? geçerli?i, genellikle Aç?mlay?c? ve Do?rulay?c? Faktör Analizi (AFA ve DFA) ile test edilmi?tir.

Çal??mada elde edilen bulgular, ölçe?in teorik olarak beklenen Ahilik de?erleri boyutlar?n? ba?ar?l? bir ?ekilde ay?rt edebildi?ini göstermi?tir. Bu, ölçe?in gerçekten de Ahilik de?erleri yap?s?n? ölçtü?üne dair güçlü kan?tlar sunmaktad?r.

Güvenirlik

Ölçe?in zamana ve farkl? uygulamalara kar?? tutarl?l???n? test etmek amac?yla güvenirlik analizleri gerçekle?tirilmi?tir. Geli?tirme çal??mas?nda en yayg?n kullan?lan iç tutarl?l?k yöntemi olan **Cronbach Alfa** katsay?s? hesaplanm??t?r.

Genellikle, geli?tirme çal??malar? yüksek iç tutarl?l?k de?erleri (örne?in, 0.80 ve üzeri) bildirir. Ahilik De?erleri Ölçe?i'nin de kabul edilebilir düzeyde güvenilir oldu?u, maddeler aras?ndaki tutarl?l???n yüksek oldu?u ve dolay?s?yla ölçe?in istikrarl? sonuçlar üretti?i belirtilmi?tir.

Faktör Analizi

Ye?il ve Aslanderen (2017) taraf?ndan yürütülen çal??mada, Ahilik de?erlerinin çok boyutlu yap?s?n? ortaya ç?karmak için Faktör Analizi kullan?lm??t?r. Öncelikle, maddelerin temel yap?s?n? ke?fetmek amac?yla Aç?mlay?c? Faktör Analizi (AFA) yap?lm??t?r. AFA sonuçlar?, ölçe?in Ahilik de?erlerini temsil eden birkaç temel alt boyuta ayr?ld???n? göstermi?tir.

Daha sonra, bu faktör yap?s?n?n farkl? bir örneklem üzerinde do?rulan?p do?rulanmad???n? test etmek için Do?rulay?c? Faktör Analizi (DFA) uygulanm??t?r. DFA sonuçlar?, modelin veri ile uyum indekslerinin kabul edilebilir düzeyde oldu?unu, bu da ölçe?in çok faktörlü yap?s?n?n sa?lam oldu?unu kan?tlad???n? göstermi?tir. Bu alt boyutlar, ara?t?rmac?lara Ahilik de?erlerinin spesifik yönlerini ayr? ayr? inceleme imkan? sunmaktad?r.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Ölçek Bilgileri

Test Türü: Geli?tirme (Özgün Ölçek Geli?tirme Çal??mas?)

Format: Genellikle Likert tipi derecelendirme ölçe?i kullan?lm??t?r (Örn: 5'li veya 7'li Likert). Detayl? derecelendirme bilgisi kaynakta belirtilmemi?tir.

Mevcut Diller: Türkçe

Popülasyon Grubu: Üniversite ö?rencileri ve/veya genel yeti?kin popülasyonu (Özellikle Türkiye'deki bireyler).

Ya? Grubu: Yeti?kinler (18 ya? ve üzeri).

Popülasyon Detaylar?: Geli?tirme çal??mas? için kullan?lan örneklemin demografik özellikleri (büyüklük, ya? ortalamas?, cinsiyet da??l?m? vb.) ilgili makalede detayland?r?lm??t?r.

Test Metodolojisi: Öz bildirimli, ka??t/kalem veya dijital ortamda uygulanabilen standart psikometri test metodolojisi.

Anahtar Kelimeler

Ahilik, Meslek Eti?i, De?er Ölçümü, Cronbach Alfa, Faktör Analizi, Rü?tü Ye?il, Mehmet Aslanderen.

Yazarlar

Sorumlu Yazar: Rü?tü Ye?il

Yazar ORCID Tan?mlay?c?s?: Makalede belirtilmemi?tir.

Ba?l?l?k E-posta Adresleri: ryesil40@gmail.com

Yaz??ma Adresi: Makalenin yay?mland??? dönemdeki yazarlar?n akademik adresleri ilgili makalede yer almaktad?r.

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

?zinler: Ölçe?in akademik çal??malarda kullan?m? için sorumlu yazar ile ileti?ime geçilmesi önerilir. Ticari amaçl? kullan?m için özel izinler gerekebilir.

Ücret: Akademik ara?t?rmalarda kullan?m?n?n ücretsiz oldu?u varsay?lmakla birlikte, kesin bilgi

ARABPSYCHOLOGY.COM

için yazara dan???lmal?d?r.

Test Y?l?: 2017 (Geçerlik ve güvenirlik çal??mas?n?n yay?mlanma y?l?).

Kaynaklar

Ye?il, R. ve Aslanderen, M. (2017). Ahilik De?erleri Ölçe?inin geçerlik ve güvenirlik çal??mas?. *Turkish Studies, 12*(4), 565-584. doi: http://dx.doi.org/10.7827/TurkishStudies.11390

Makalenin tam metnine a?a??daki ba?lant?dan eri?ilebilir: turkishstudies.net

Ölçe?in orijinal PDF dosyalar? a?a??daki ba?lant?lardan indirilebilir:

ahilik-degerleri-olcegi-toad.pdf
ahilik-de?erleri-olcegi-toad.pdf

Ahilik De?erleri Ölçe?i Maddeleri

ÖNEML?: Ölçe?in orijinal maddeleri kaynak içerikte sa?lanmam??t?r. Maddeler, ilgili akademik makalede (Ye?il & Aslanderen, 2017) bulunabilir. A?a??daki k?s?m, maddelerin orijinal dilinde ve de?i?tirilmeden sunulmas? gereklili?ini belirtmek için tutulmu?tur.

ARABPSYCHOLOGY.COM